

**Pomůcky pro osoby se zrakovým
postižením a výpočetní technika**

Kompenzační pomůcka

- *Kompenzační pomůckou pro těžce zrakově postižené se rozumí nástroj, přístroj nebo zařízení, speciálně vyrobené nebo speciálně upravené tak, aby svými vlastnostmi a možnostmi použití alespoň částečně kompenzovalo nedostatečnost způsobenou těžkým zrakovým postižením. (Bubeníčková, Karásek, Pavlíček 2012)*

Výběr pomůcky

- úroveň zrakové ostrosti a zorného pole
- další přidružené poruchy zrakových funkcí
- oblastí života, ve které bude využívána
- věkem jedince (předškolní věk.....senioři)
- dobou vzniku zrakového postižení (vrozené, získané, progresivní vada)
- Podle způsobu zpřístupnění informací
 - zvětšení předlohy, zlepšení kontrastu, nastavení barev
 - informace alternativním způsobem s využitím dvou dalších smyslů
 - způsoby současně

Klasifikace pomůcek

Dle oblasti jejich využití:

- Pomůcky pro sebeobsluhu (indikátor hladiny, indikátor barvy, mluvící kuchyňská váha apod.)
- Pomůcky pro prostorovou orientaci a samostatný pohyb (bílá hůl, vodící pes, akustický maják apod.)
- Pomůcky pro práci s informacemi/zpřístupnění informací (lupa, elektronická lupa, speciálně upravené počítačové zařízení apod.)
- Pomůcky pro volný čas a zábavu (hry pro nevidomé, tandemové kolo, ozvučené míče apod.)
- Didaktické pomůcky – výukové (reliéfní mapa, reliéfní globus, upraven a zkrácené učebnice, kreslenky, úhломěry, počítadla apod.)

konstrukce a konstrukčních prvků:

■ Dle báze fungování

- Mechanické (bílá hůl, psací stroj, apod.)
- Optické (lupo, dalekohled apod.)
- Elektronické (diktafon, speciálně upravené počítačové zařízení apod.)

Způsoby dělení kompenzačních pomůcek:

Dle náročnosti ovládnání:

- Jednoduché (magnetofon, lupa, atd.)
- Náročné (např. speciálně upravené počítačové zařízení)

Podle způsobu použití:

- pomůcky samostatné nebo přídavné (neplní funkci bez jiného běžného či speciálního zařízení)
- přenosné a nepřenosné
- lze sledovat také množství funkcí, ke kterým pomůcku lze použít (jednouúčelové, víceúčelové)

Podle způsobu pořízení kompenzační pomůcky:

- pomůcky plně nebo částečně hrazené zdravotní pojišťovnou
- pomůcky získané s příspěvkem od oborů sociálních věcí pověřených obcí
- pomůcky, které si hradí zrakově postižený sám

Prostředky zdravotnické techniky pro zrakově postižené, hrazené z veřejného zdravotního pojištění

- Seznam najdete v **příloze č. 3, oddíl c zákona o veřejném zdravotním pojištění č. 48/1 sb.** v platném znění, který lze najít např. na webu <http://portal.gov.cz>.

Příspěvek na nákup kompenzačních pomůcek

- Krajské pobočky Úřadu práce poskytnou příspěvek na nákup zvláštní pomůcky podle **zák. 329/2011 Sb. a vyhl. 388/2011 Sb.** Není-li pomůcka v seznamu výslovně uvedena, může úřad poskytnout příspěvek i na takovou pomůcku a to ve výši jako je příspěvek na pomůcku srovnatelnou.

Optické pomůcky

- Vzdálenosti vhodná pro čtení textu
 - Ohnisková vzdálenost lupy
 - $F = 100/D$ (cm)
 - Zvětšení lupy - orientačně
 - $M \times 4 = D$
 - Potřebné zvětšení lupy
 - $M = \text{potřebný vizus}/\text{dosažený vizus}$
- Lupy
 - Ruční
 - Stojánkové
 - Hyperokuláry
 - Předsádkové lupy
- Dalekohledové systémy
 - Monokuláry
 - Binokuláry
- Filtrové brýle

Lupy

Dalekohledové systémy

Turmon

Dalekohledové brýle

Filtrové brýle

450

511

527

550

380 nm

450 nm

511 nm

527 nm

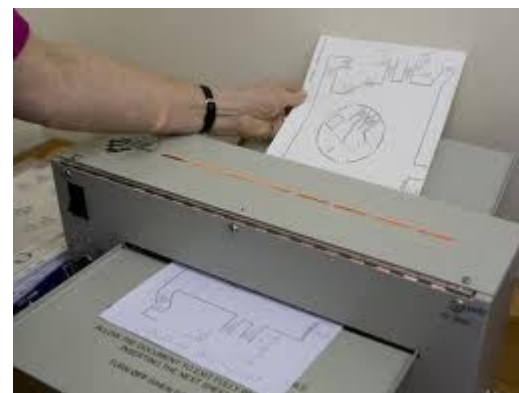
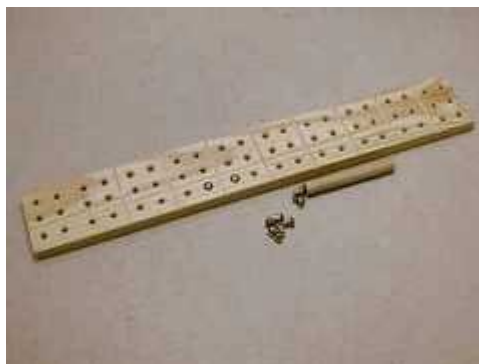

Číslo udává vlnovou délku světla, do této hodnoty je světlo pohlcováno, nad ní je propouštěno.

Neoptické pomůcky

- Školní pomůcky
- Pomůcky pro sebeobsluhu
- Pomůcky pro POSP
- atd.

Školní pomůcky

Pomůcky pro sebeobsluhu

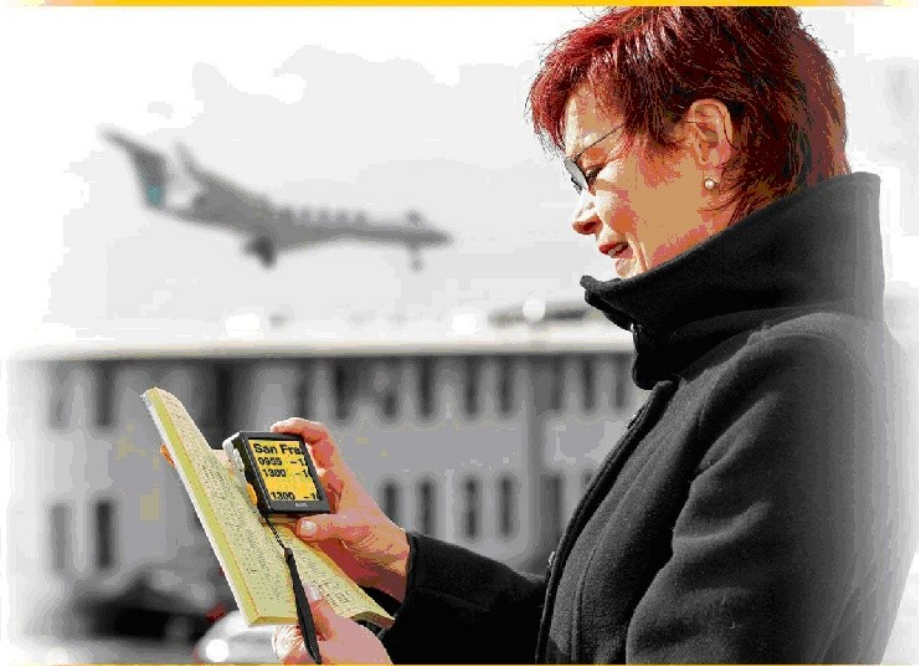
Pomůcky pro POSP

Elektronické pomůcky

- Zvětšovače a odečítače obrazovky (počítač se skenerem a příslušným softwarem)
- Braillové zobrazovače (braillové řádky)
- Elektronické přenosné zápisníky
- Kamerové lupy (televizní, digitální) <http://www.sagitta.cz>

Kamerové lupy

Počítač s hlasovým výstupem

- <http://www.pristupnost.cz/screen-readery/>

Braillové zobrazovače

- <http://www.pristupnost.cz/braillovske-radky/>

Jak poznávat svět, který nevidím

- 33 min.
- Učebna C

Použité zdroje:

<http://pomucky.blindfriendly.cz/index.html#prilohy> -

Kompenzační pomůcky pro uživatele se zrakovým postižením (*H. Bubeníčková, P. Karásek, R. Pavlíček*, Brno, 2012)

<http://is.brailnet.cz/pomucky.php>

<http://www.ok.cz/elvos/>

<http://www.galop.cz/>

<http://www.spektravox.cz/cs/zrakove-vady/kamerove-lupy>

<http://www.helpnet.cz/>

R. Pavlíček, 2012, Náročná kompenzační pomůcky na bázi výpočetní techniky

Děkuji za pozornost 😊